

Een uitgave van de Dienst Ruimtelijke Ordening Amsterdam Prijs f 2,50

D
p u b l i k a t i e s

1 9 9 1

R O
2
3

Marga Kuperus en Harkolien Meinsma

Architectes in Amsterdam

Margreet Duinker

Margreet Duinker
Haarlemmerstraat 126c
1013 EX Amsterdam
Geboren: 22-9-1953
Opleiding: TU Delft, 1980
Werkzaam bij Duinker en Van der Torre,
samenwerkende architecten

De buitenkant van de woningen is de binnenkant van de stad. Met deze zegswijze rechtvaardigen de architecten van het bureau Duinker en Van der Torre tegenover de bewoners dat zij evenveel aandacht besteden aan het exterieur als aan het interieur van de woningen. Niettemin staat het bureau vooral bekend om de aandacht die het aan de kwaliteit van de woningplattegronden besteedt. De 'schuifdeurwoning' is inmiddels een begrip in architectenkringen en onlosmakelijk verbonden met de naam van het bureau.

Margreet Duinker studeerde in 1980 af aan de Technische Universiteit te Delft. Zij deed twee richtingen, namelijk volkshuisvesting en architectuur. Tijdens haar studie besteedde zij veel aandacht aan de nieuwbouw en renovatie van sociale woningbouw. Ze werkte vijf maanden in Northampton in Engeland en een jaar bij Lunetten in Utrecht. Na haar studie werkte ze van 1980 tot 1983 bij de Rotterdamse Stichting Werkbureau Stadsvernieuwing (SWS). Ze was daar vooral bezig met 'hoog-niveau-renovatie'. Sinds 1983 heeft zij een eigen bureau met een wisselende personele samenstelling waar zijzelf en Machiel van der Torre de kern van uitmaken. Momenteel werken er op het bureau elf personen.

De woningen in de Von Zesenstraat zijn haar derde uitgevoerde nieuwbouwproject in Amsterdam. Zij koos dit project voor de tentoonstelling in De Zuiderkerk omdat aan het eerste project in de Jordaan en het tweede in de Dapperbuurt (Wagenaarstraat) al veel aandacht is besteed in de architectuurbladen. Momenteel zijn alleen al in Amsterdam nog drie

woningbouwprojecten in aanbouw. Een aantal andere, ook buiten Amsterdam, is in voorbereiding.

Het project in de Von Zesenstraat omvat drie lokaties: één aan de oneven zijde van de Von Zesenstraat en twee op de hoeken van de Von Zesenstraat en de Dapperstraat. Ook bij dit project besteedde Duinker veel aandacht aan de woningplattegronden. Dit doet zij vanuit een gevoel van onbehagen met de gangbare indeling van woningwetwoningen. Om een 'hokkerige' plattegrond te voorkomen ontwierp zij een glaswand. Veel licht in de woning vindt Margreet Duinker belangrijk. Zo

Woningen aan de Von Zesenstraat/
Dapperstraat,
hoek noordzijde

Hoek zuidzijde

streeft ze in ieder geval naar een vrije 'beuk' (horizontale ruimteverdeling) met ramen in de voor- en de achtergevel. Door de oriëntatie op de zon kan het zonlicht ver de woningen binnendringen. Het zijn dan ook 'lichte' woningen.

De hoekramen stellen de bewoners in staat ver de straat in te kijken. Het bureau geeft de voorkeur aan buitengevelisolatie boven het traditionele metselen van een gevel. Bij het vullen van gaten respecteert ze de bestaande rooilijn en bouwhoogte. *'Maar je moet erkennen dat je nu bouwt; het gaat niet om aanpassen maar om inpassen. In materiaalgebruik en kleurtoepassing mag nieuwbouw best afwijken van de bestaande omgeving.'* In de Jordaan bij voorbeeld is de buitengevel van de woningen wit. Maar de bewoners vinden dat juist mooi en de straat doet minder smal aan.

Het is belangrijk om de klassieke driedeling van een gebouw te volgen. Dat moet in de vorm en de kleur te zien zijn. In de Von Zesenstraat worden het metselwerk en het raamwerk dan ook naar boven toe lichter. Duinker heeft een natuurlijke aanleg om de wensen van de bewoners in mooie vormen te vertalen. Zo ligt het trappenhuis in de Wagenaarstraat aan de transparante buitengevel. De bordessen zijn zo uitgevoerd dat een gedeelte bruikbaar is als buitenruimte bij de woning; daarmee haal je een aantal bezigheden naar de gevel en verhoog je de veiligheid. De balkons aan de achterkant hebben een gebogen vorm, zodat de beneden wonende gezinnen voldoende licht hebben. Juist daardoor zien ze er schitterend uit en doen ze denken aan een ontwerp van Mendelsohn in Berlijn. Het project met eengezinswoningen in Geuzenveld (Amsterdam-West), dat momenteel wordt uitgevoerd, voorziet in extra grote woningen met drie lagen aan de voorkant en twee aan de tuinkant. Dat maakt het mogelijk zelfs eengezinswoningen een stedelijk karakter te geven.

'Het contact met bewoners verloopt meestal naar tevredenheid. Dat bereik je onder meer door bij de selectie van architecten vooral in te gaan op je eigen uitgangspunten. Zo voorkom je teleurstelling ach-

teraf. Jammer genoeg is er soms maar weinig tijd voor inspraak van aanstaande bewoners en komt het educatieve effect van het voorbereidingsproces in de knel.'

In de bouwwereld worden Duinker en Van der Torre soms als 'moeilijke architecten' betiteld. Sommige concessies in het ontwerp gaan hun te ver. Maar vaak kan er nog over veel dingen worden onderhandeld. Tijdens de onderhandelingen over de prijs van de woningen voor de Von Zesenstraat bleek de bredere beukmaat niet te handhaven. En nu is het commentaar van mensen die hun andere woningen kennen dat deze woningen helaas die extra kwaliteit missen. Dit soort concessies ontmoedigt hen niet zozeer dat ze geen woningwetwoningen meer zouden willen ontwerpen. Maar toch hebben ze de behoefte om hun werkgebied langzamerhand uit te breiden. Zo is een ontwerp van hen voor een hotel in de Dapperbuurt in voorbereiding.